

Osnovni principi psihoterapijske edukacije i naša misija

**Gešalt akademija insistira na ličnom rastu i razvoju i pro-
rađivanju ličnih tema tokom edukacije i celog života, na razvi-
janju dobrog kontakta sa sobom i dobrom kontaktu sa okoli-
nom i življenje gešalt filozofije.**

U svom radu psihoterapeut koristi sebe, svoju ličnost, svoje značajne teme, svoju istoriju i svoja značajna životna iskustva. Kako bi njegov rad bio na visokom nivou potrebno je da je sposoban da svesnošću prati sebe i svoje procese tokom psihoterapijskog rada. Dobro poznavati sebe znači permanentno istraživati i razumevati sebe. Unutrašnja mapa naše duše na taj način pomaže nam u zajedničkom traganju sa našim klijentom u nastojanju da mu pomognemo da pronađe svoj put i smisao.

U današnjem svetu desenzitizacije i zanemarivanja sebe i svojih procesa, više nego ikad lekovit je kontakt sa sobom i sa drugima. Gešalt psihoterapeut tokom edukacije i celog života razvija i unapređuje veštine zdravog i hranljivog kontaktiranja sebe i drugih.

Gešalt nije samo terapija i metodologija psihoterapije, to je način života i vrednosni sistem. Edukacija pomaže budućem terapeutu da upozna sebe i svoje potrebe i živi u skladu sa načelima kontakta, kompenzacije, fleksibilnosti, rasta i razvoja, kreativnosti, asertivnosti, posvećenosti.

Dobar odnos teorije i prakse (pristup odozdo).

Veliki nemački filozof, Imanuel Kant, rekao je da su pojmovi bez iskustva prazni i da je iskustvo bez pojmova slepo. Naša škola vodi se ovim načelom. Gešalt akademija nastoji da razvije i unapredi gešalt teoriju i metodologiju. Da bi to postigli od samog početka edukacije insistiramo na krajnjem razumevanju i kritičkom preispitivanju teorijskih koncepata. Za svaki i najmanji teorijski koncept kreiraju se mnogobrojni primeri iz običnog, svakodnevnog i terapijskog iskustva. pristup odozdo znači da uvek krećemo od primera iz neposrednog iskustva (videti prilog I).

Naš cilj nije bubanje i verglanje teorijskih koncepata već saživljavanje sa njima, i sticanje veštine da se svet i svakodnevni život opažau kroz naše teorijske koncepte.

Praktična primenljivost

Već od prve radionice Gešalt akademija uči vas krajnje praktičnim i primenjivim znanjima i veštinama. Zasnovana je na iskustvenom radu koji angažuje edukanta i daje mu u ruke praktične alate koje može primenjivati u svom svakodnevnom životu, na svoje socijalne odnose i kasnije u radu sa realnim klijentima.

Integrativni pristup

Integrativni pristup podrazumeva upoznavanje sa različitim strujama i načinima rada u gešalt psihoterapiji i psihoterapiji uopšte.

Razvoj kritičkog mišljenja

Geštalt psihoterapija je disciplina u rastu i razvoju. Psihoterapijske tehnike i metode, kako u geštaltu tako i uopšte. Pripadnici geštalt akademije nastoje da kritički preispitaju svoje terapije i prakse, lociraju probleme i teškoće u psihoterapijskom radu i ponude nova kreativna rešenja.

Relacioni pristup

Odnos između psihoterapeuta i klijenta je živ i stvaran. To znači da će u njemu učestvovati i sve ono što klijent nosi sa sobom (relacije sa roditeljima, odnos sa autoritetima, spektar socijalnih iskustava, traume...), ali i sve ono što terapeut nosi sa sobom. Terapijski odnos tako postaje način da se sada i ovde uhvatimo u koštac sa senkama iz prošlosti koje i danas oblikuju naš život. Klijentova tipična ponašanja i životni skript nailazi u terapiji na drugačiji odgovor. Osvetljeni jednim novim, drugačijim odnosom naša ponašanja i skriptovi se spontano menjaju.

Psihoterapeut vodi računa o tome na koji način on učestvuje u onome što se sa klijentom događa. Relacioni pristup oslanja se na ideju da smo mi deo polja organizam-sredina, odnosno pojedinac-društvo, odnosno psihoterapeut-klijent. Relacioni pristup nastoji da na fenomene koji se događaju na granici kontakta između organizma i sredine gleda kao na korelaciju.

Razvoj svesti o ekopsihologiji

Savremeni način života u urbanim sredinama u mnogome je u vezi sa patologijom koju razvijamo (patologije gradskih pacova). Geštalt akademija nastoji da pomogne svest o lekovitosti povratka prirodi i bivanja u prirodnom okruženju kao načinima čišćenja i prikupljanja energije.

Individualni pristup

Geštalt akademija svakog edukanta uzima kao specifičnog i učitelj nastoji da ga upozna i prati njegov lični rast i razvoj. Poznavanje edukanta kroz psihoterapijski rad sa njim omogućava nam da ga podržimo u razvoju i negovanju ličnog i jedinstvenog pristupa psihoterapiji i stvaranju geštalt terapije i prakse. Učitelji upoznaju preferencije, jake i slabe strane edukanta, znanja i veštine koje donose iz prethodnog obrazovanja i pomažu edukantu da ih integriše i na najbolji način koristi u svom daljem rastu i radu.

Zašto baš geštalt psihoterapija ?

1. Geštalt psihoterapija bazira se na zakonima prirode koji su stari milijardama godina. To su principi organizmičke samoregulacije, evolucije, rasta i razvoja (igra), kreativne adaptacije. Priroda nas je već obdarila moćnim mehanizmima koji već milionima godina obezbeđuju naš opstanak.

2. Geštalt psihoterapija se temelji na iskustvu da u nama leže neslućene snage i potencijali. Njen smisao je povezivanje i aktiviranje naših skrivenih kreativnih potencijala.

3. Geštalt psihoterapija počiva na uverenju da je promena i rast prirodan proces koji se spontano dešava kada osvestimo i razradimo načine na koje smo ga zaustavili.

4. Geštalt psihoterapija nas ne patologizira, već mentalne teškoće vidi kao na načine da preživimo. Ovi načini koji obično nastaju tokom detinjstva ili kasnije u teškim iskustvima, kasnije više nisu funkcionalni. Ovi načini da preživimo sada su potencijali za rast, kao što je đubrivo potencijal za rast biljaka.

5. Geštalt psihoterapija nije samo psihoterapijski pravac već i kompletna životna filozofija i životni stil koji tražimo i kome težimo, uvek na jedinstvene i samo naše individualne načine.

6. Geštalt psihoterapeuti obično su ljudi alteranativnog pogleda na svet, neopterećeni konvencionalnim pristupima, tabuima i normama, ljudi koji se ne sklanjaju iza institucija i zvanja, ne manipulišu ugledom i nisu karijeristi. Nisu osuđujući i rigidni, već fleksibilni i u dobrom kontaktu sa sobom. Geštalt psihoterapeuti su veoma adaptibilni, maštoviti, preduzimljivi, otvorenog uma i

7. Geštalt psihoterapeut prolazi kroz edukaciju u kojoj godinama praktično radi na sebi i svojim problemima. Na taj način Geštalt psihoterapeuti stiču neposredno i lično iskustvo, upoznaju sebe, baždare i neguju svoje biće, kao glavni instrument kojim psihoterapeut deluje.

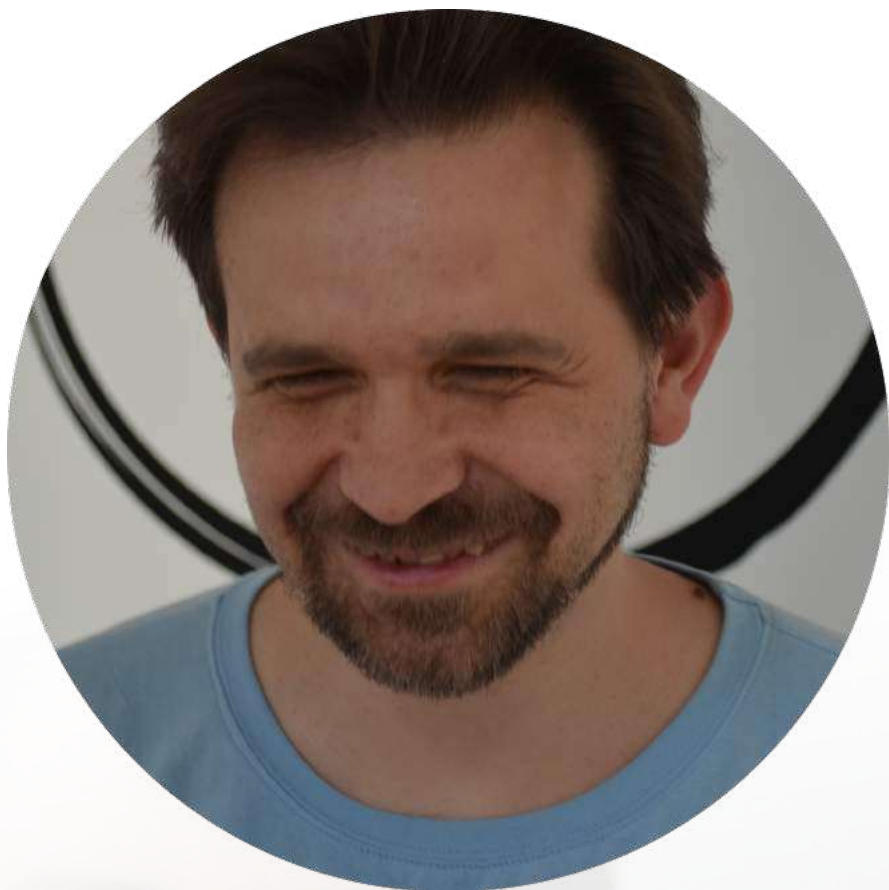
8. Geštalt psihoterapija vuče korene iz psihoanalize i naslednik je nepresušne riznice psihoanalitičkih iskustava. Razvila je efikasne načina bivanja sa sobom i svojim procesima i osećivanja nesvesnih dinamika. Ovi načini baziraju se na radu u sada i ovde, veoma su iskustveni i neposredni. GT Integriše tradicionalna učenja i filozofije istoka (budizma, zen budizma, joga, meditacije). Bezira se na filozofiji egzistencijalizma i seže do visina autentičnih spiritualnih iskustava.

9. Geštalt psihoterapija zasnovana je na filozofiji celovitosti (holizma) i balansa, pa prirodno integriše najbolje iz drugih psihoterapijskih pravaca (psihoanalize, telesne psihoterapije, transakcione analize, psihodrame, sistemske psihoterapije, art terapije, terapije igrom i pokretom). U okviru geštalt psihoterapije integrisana su, prožeta i asimilovana iskustva, znanja i tehnike svih ovih moćnih psihoterapijskih pravaca.

10. Geštalt psihoterapija je jedinstvena i neponovljiva za svaki par klijent-terapeut. U beskrajnom obilju potencija koje GT nudi klijent i terapeut zajedno otkrivaju i stvaraju jedinstvenu formulu za svakog klijenta ponaosob.

11. Dobri geštalt psihoterapeuti rade pod stalnom supervizijom i nalaze se na neprekidnom putovanju ličnog rasta i razvoja kroz koji osvajaju nova i nova iskustva mudrosti i celovitosti života. Svaki klijent i svako novo psihoterapijsko iskustvo je poziv terapeutu da se i sam razvije na novi način. Iskustvo i filozofija geštalt psihoterapije traži od nas da sa svojim klijentima rastemo zajedno.

Resursi

Nikola Krčić

Filozof

Sertifikovani geštalt psihoterapeut

Master geštalt psihoterapije

Učitelj-supervizor

Direktor Geštalt Akademije

Bojana Radlović

Antropolog

Sertifikovani geštalt psihoterapeut

Učitelj na Geštalt Akademiji

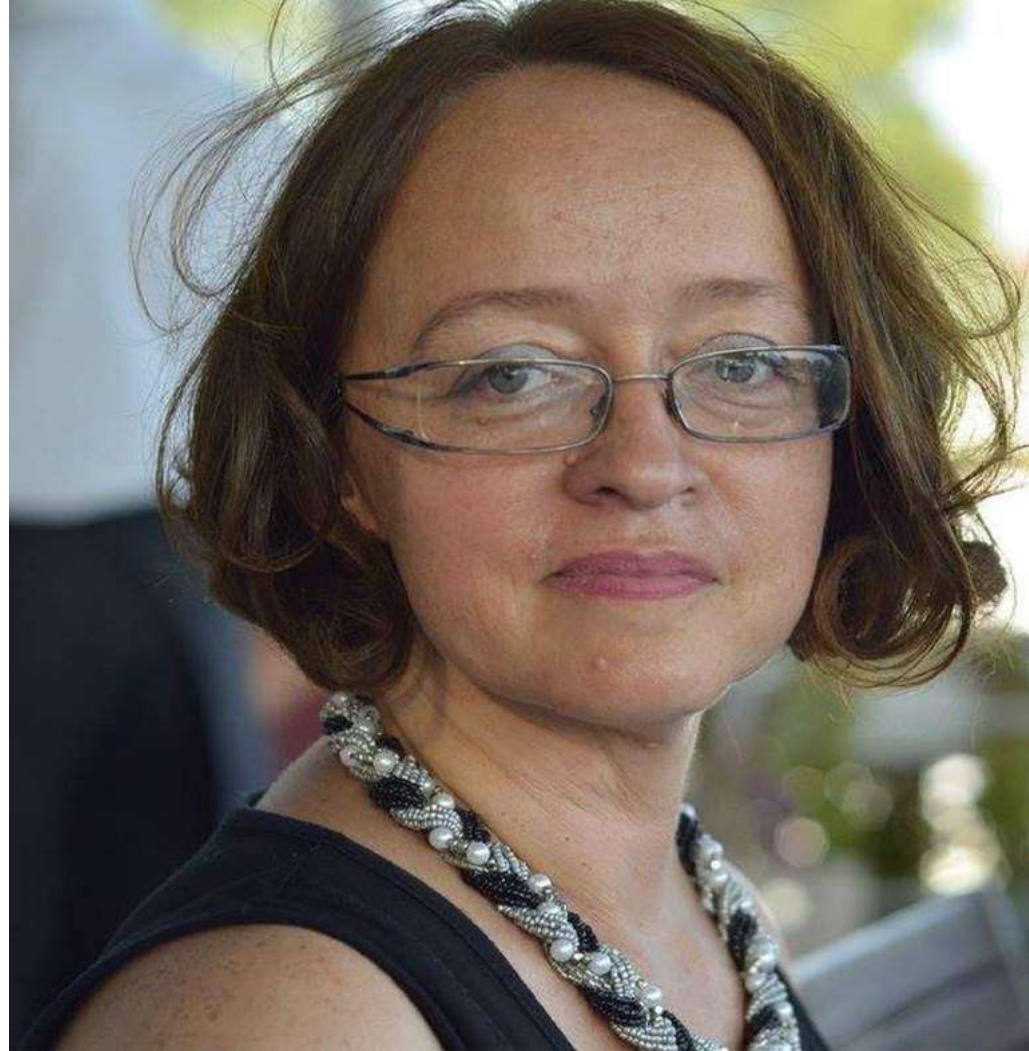

Milan Nikolić,

Advokat,
Sertifikovani geštalt psihoterapeut,
Master geštalt psihoterapije,
Facilitator sistematskih konstelacija,
Učitelj-supervizor Geštalt Akademije

Dejan Vučetić

Doktor psihologije
Geštalt psihoterapeut
Učitelj na Geštalt Akademiji

Dragana Nikolić

Klinički psiholog
Učitelj na Geštalt Akademiji

Zvezdana Jakić,

Psiholog
Sertifikovani Geštalt psihoterapeut
Supervizor u edukaciji
Učitelj-supervizor na Geštalt Akademiji

Slaviša Savić

Dipolomirani menadžer
Diplomirani filozof
Sertifikovani Geštalt psihoterapeut
Sertifikovani psihoterapeut psihodramskog pravca
Facilitator sistemskih konstelacija
Supervisor u edukaciji
Učitelj i supervizor na Geštalt Akademiji

Darko Hristov

Licencirani klinički psiholog, geštalt psihoterapeut pod supervizijom, demonstrator i koordinator Geštalt Akademije

Ognjen Vukotić

Psiholog

Geštalt psihoterapeut pod supervizijom, demonstrator, koordinator i sekretar Geštalt Akademije

III Program edukacije

Uvod

Čitava edukacija podeljena je na četiri godine i na dva dela, bazični i napredni. Prva i druga godina sačinjavaju bazični a treća i četvrta napredni deo. Vaša edukacija, međutim ne mora trajati tačno četiri godine. Kako se svako od nas razvija svojim tempom, prirodno je da studenti u skladu sa svojim potrebama, obavezama i mogućnostima napreduju onom brzinom koja im odgovara.

Nakon bazičnog dela edukacije studenti dobijaju sertifikat u kome stoji da su prošli kroz dvogodišnji intenzivan rad na sebi i razvoju svoje emocionalne inteligencije i socijalnih veština, te da su savladali osnove geštalt psihoterapije. Nakon naprednog dela edukacije studenti bivaju inicirani u zvanje sertifikovanih geštalt psihoterapeuta.

I Godina

Trajanje: Godinu dana (oktobar-jun), susreti svakog drugog vikenda (subota/nedelja), 14h.

Svaki početak je uzbudljiv i upravo je u tome njegova lepota. Studenti se upoznaju sa kolegama sa grupe i učiteljima. Učitelji nastoje da upoznaju studente kako bi im pomogli da što bolje iskoriste svoje osobne potencijale. Svi zajedno nastojimo stvoriti podsticajnu i prijatnu atmosferu za učenje kroz praksu. Sva znanja i veštine koje se još od prvog dana uče praktično su primenljive u samom životu i psihoterapijskom radu. Kroz praksu ovladavamo osnovnim teorijskim konceptima i filozofijom geštalt psihoterapije. Ovo je i vreme intenzivnog rada na sebi i svojim temama i procesima. Tokom prve godine studeni se upozaju sa osnovnim konceptima i tehnikama geštalt psihoterapije, kroz intenzivan praktični, iskusiveni rad. Kako poverenje raste otvara se mogućnost za rad na ličnim temama.

Osnovni principi GT: koncept svesnosti - psihoterapeut kao istraživač

Vežba kontinuiteta svesnosti, zone svenosti, korišćenje zona svenosti u klvalitativnom, relacionom, dialoškom istraživanju u GT. Priroda svenosti. Figura i pozadina (priroda figure i priroda pozadine). Dinamika početka (kontekst). Svesnost, sloboda izbora, odgovornost, kontakt sa stvarnošću. Priznati ono što jeste. Povezati se sa doživljajem na holostički način. Koncept izbegavanja doživlja i izbegavanja kontakta.

Terapeut se pojavljuje na granici kontakta tako što ono što mu klijent govori želi da razume (u hermeneutičkom smislu), sebi da učini jasnim i tako što želi da doživi klijentov svet (ono što klijent (ne)doživljava).

Pitanja koje terapeut postavlja...

Tehnika vaćanja fidbeka (imego eksprimant - budite kratki (supresivni element))

Način na koji terapeut nudi sebe (relacioni aspekt rada)

Opasnosti u istraživanju.

1. O'Leary, E. (1993). EMPATHY IN THE PERSON CENTRED AND GESTALT APPROACHES. The British Gestalt Journal, 2(2), 111-114.
2. Nevis, Edwin C. (1998). The Search for Personal Knowledge: Phenomenological, Gestalt, and Cognitive Approaches to Awareness. Gestalt Review, 2(1), 48-49.
3. Fodor, Iris E. (1998). Awareness and Meaning-Making: The Dance of Experience. Gestalt Review, 2(1), 50-71.
4. Frommer, Stephen M. (1980). THE PROCESS OF QUESTION-ASKING IN PSYCHOTHERAPY. The Gestalt Journal, 3(1), 152-159.
5. Van Egdorn, R. (1980). AWARENESS AND CONSCIENCE: MY APPROACH TO GESTALT THERAPY. The Gestalt Journal, 3(1), 107-110.
6. Zinker, J. (1991). CREATIVE PROCESS IN GESTALT THERAPY: THE THERAPIST AS ARTIST. The Gestalt Journal, 14(2), 71-88.

Osnovni principi GT: paradoksalna teorija promene - koncept podrške i frustracije - otpor

Paradoksalna teorija promene, promena kao posledica vs promena kao cilj. Koncept otrovne supice, igra mići, podrška koja slabi. Otpor kao izbegavanje doživlja: abautizam, šudizam, manipulacija. Koncept supresivne tehnike: prevođenje abautizma, šudizma i manipulacije u izražavanje doživlja. Rad na otporu: poštovanje otpora, soveščivanje otpora, pretvaranje otpora u svesnu odluku, dozvola za koršćenje otpora kao samozaštite, eksperimentisanje sa osveščivanjem doživlja i komuniciranjem doživlja. Relacioni mod: aktivna raodznalost kao zainteresovanost koja formira jasnu figuru i nudi doživlj korz terapeutovo uživaljavanje. Ostale relacije intervancije kod otpora. Opasnosti pri relacionim intevrncijama.

- 1.Marmgren, L. (1998). Change: Some Speculation based on Comparing Gestalt and Complexity Theory. Gestalt Review, 2(1), 28-47.
- 2.Maurer, R. (2003). Using the Paradoxical Theory of Change in Organizations. Gestalt Review, 7(3), 252-260.
- 3.Marcus, E. (1980). GROUNDING, RESISTANCE, AND DECISION MAKING. The Gestalt Journal, 3(1), 112-119.

Osnovni principi GT: egzistencijalistička filozofija - fenomenološka metoda - polje organizam/sredina i koncept kokreacije

Osnovni principi egzistencijalističke filozofije (egzistencija vs esencija: čovek je ono što od sebe napravi). Neurotične dihotomije. Polje organizam sredina i fenomeni na granici kontakta kao kokreacija: (primeri iz biologije, kontekst, promeri psihološke korekcije, koncept psihopatologije kao adaptacije, povlačenje sa granice kontakta kao psihopatologije (izbegavanje kontakta). Koncept organizmičke samoelagulacije: potreba, kontakt, povlačenje. Koncept potrebe kao nedostatka. Predkontakt, kontakt i pun kontakt. Asimilacija i promena.

Fenomenološka metoda: stavljanje u zgrade (proveravanje), deskripcija, aktivna radolzalost, kreativna nezainteresovanost.

1. Parlett, M. (1991). REFLECTION ON FIELD THERAPY. The British Gestalt Journal, 1(2), 69-81.
2. Parlett, M. (1995). GESTALT THERAPY: PRINCIPLES, PRISMS AND PERSPECTIVES. The British Gestalt Journal, 4(1), 3-13.
3. Kennedy, D. (2003). THE PHENOMENAL FIELD: THE HOMETOWN OF GESTALT THERAPY. The British Gestalt Journal, 12(2), 76-87.
5. Van De Riet, V. (2001). Gestalt Therapy and the Phenomenological Method. Gestalt Review, 5(3), 184-194.
6. McConville, M. (2001). Let the Straw Man Speak: Husserl's Phenomenology in Context. Gestalt Review, 5(3), 195-204.

Osnovni principi GT: Relacionala paradigma i relacionala intervencije: psihoterapeut kao instrument

Od intrapsihičke paradigme do paradigme ko-kreirane uzajamnosti. Terapijski odnos kao realna činjenica. Tenzija kontakta i formiranje granice kontakta.

1. Philippson, P. (1993). GESTALT AND REGRESSION. The British Gestalt Journal, 2(2), 121-124.
2. Saemmler, Frank M. (1997). CULTIVATED UNCERTAINTY: AN ATTITUDE FOR GESTALT THERAPISTS. The British Gestalt Journal, 6(1), 40-48.
3. Barber, P. (1997). The Client-Therapist Relationship: An Action Research Approach Part 1. The British Gestalt Journal, 6(1), 49-57.
4. Barber, P. (1997). The Client-Therapist Relationship: An Action Research Approach Part 2. The British Gestalt Journal, 6(2), 87-96.
5. Brown, Judith R. (1997). RESEARCHER AS INSTRUMENT: AN EXPLORATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN GESTALT AND QUALITATIVE METHODOLOGY. Gestalt Review, 1(1), 71-84.
6. Meyer, K. (2001). A Relational Perspective on "Gestalt Therapy and the Phenomenological Method. Gestalt Review, 5(3), 205-210.
7. Yontef, G. (2002). The Relational Attitude in Gestalt Therapy Theory and Practice. International Gestalt Journal, 25(1), 15-36.

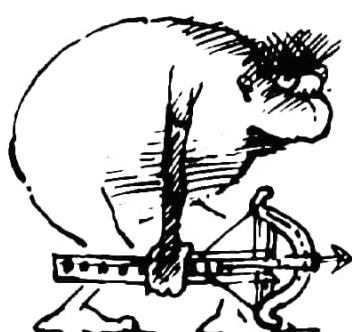

Osnovni principi GT: Istorijski razvoj GT i hipoteza antropološko-socioloških faza razvoja

Razvoj geštalta: Antropološka paradigma. Narcističko, tehnološko i fluidno društvo.

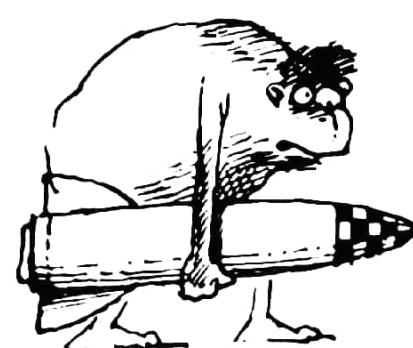
1. Clarkson, P. (1993). 2,500 YEARS OF GESTALT: FROM HERACLITUS TO THE BIG BANG. The British Gestalt Journal, 2(1), 4-9.
2. Clarkson, P. (1993). GESTALT THERAPY IS CHANGING: PART 1 – FROM PAST TO PRESENT. The British Gestalt Journal, 1(2), 87-93.
3. Clarkson, P. (1997). GESTALT THERAPY IS CHANGING: PART 2 – WHICH FUTURE?. The British Gestalt Journal, 6(1), 29-39.
4. Rosenfeld, E. (1978). AN ORAL HISTORY OF GESTALT THERAPY, PART 1 : A CONVERSATION WITH LAURA PERLS. The Gestalt Journal, 1(1), 8-31.
5. Rosenfeld, E. (1978). AN ORAL HISTORY OF GESTALT THERAPY, PART 2 : A CONVERSATION WITH ISADORE FROM. The Gestalt Journal, 1(2), 7-27.
6. Wysong, J. (1979). AN ORAL HISTORY OF GESTALT THERAPY, PART 3 : A CONVERSATION WITH ERVING AND MARIAM POLSTER. The Gestalt Journal, 1(2), 3-26.
7. Wysong, J. (1985). AN ORAL HISTORY OF GESTALT THERAPY, PART 4 : A CONVERSATION WITH ELLIOTT SHAPIRO. The Gestalt Journal, 8(2), 5-26.

90

91

Osnovni principi GT: Terija selfa i ciklus kontakta

Specifičnost Geštalt teorije selfa. Self kao fenomen na granici kontakta.

1. McLeod, L. (1993). THE SELF IN GESTALT THERAPY THEORY. The British Gestalt Journal, 2(1), 25-40.
2. Lobb, Spagnuolo M. (2001). The Theory of Self in Gestalt Therapy: A Restatement of Some Aspects. Gestalt Review, 5(4), 276-288.
3. Perls, Frederick S. (1978). FINDING SELF THROUGH GESTALT THERAPY. The Gestalt Journal, 1(1), 54-73.
4. Cahalan, W. (1983). AN ELABORATION OF THE GESTALT PERSONALITY THEORY: THE EXPERIENCE OF SELF IN SOCIAL RELATIONS. The Gestalt Journal, 6(1), 39-53.

Osnovni principi GT: Koreni i uticaji

Koreni i uticaji (Filozofija i antropologija GP). Koreni u psihoanalizi i razlike. Uticaji egzistencijalizma, fenomenologije, istočnjačke filozofije. Socijalni i politički uticaji, Pol Goodmanova tradicija, jevrejski koreni geštalta i tradicija antifašizma).

1. Clarkson, P. (1993). 2,500 YEARS OF GESTALT: FROM HERACLITUS TO THE BIG BANG. The British Gestalt Journal, 2(1), 4-9.
2. Clarkson, P. (1993). GESTALT THERAPY IS CHANGING: PART 1 – FROM PAST TO PRESENT. The British Gestalt Journal, 1(2), 87-93.
3. Smith, Edward W.L. (1996). 'PERLS-ISM', GESTALT THERAPY AND THE CONCENTRATION ON PERSONAL PROCESS. The British Gestalt Journal, 5(1), 3-6.
4. Wolfert, R. (2000). SELF IN EXPERIENCE, GESTALT THERAPY, SCIENCE AND BUDDHISM. The British Gestalt Journal, 9(2), 77-86.
5. Aylward, J. (1999). The Contributions of Paul Goodman to the Clinical, Social, and Political Implications of Boundary Disturbances. Gestalt Review, 3(2), 107-118.
6. Kniff, E. (2003). JEWISH ROOTS OF GESTALT THERAPY. Gestalt Review, 7(3), 261-273.
7. Schoen, S. (1978). GESTALT THERAPY AND THE TEACHINGS OF BUDDHISM. The Gestalt Journal, 1(1), 103-115.
8. Miller, Vincent M. (1978). PAUL GOODMAN THE POETICS OF THEORY. The Gestalt Journal, 1(2), 34-47.
9. Laborde, Genie Z. (1979). COMPARING CERTAIN THEORIES AND THERAPIES OF FREUD AND PERLS. The Gestalt Journal, 2(1), 46-70.
10. Brown, J. (1980). BUBER AND GESTALT. The Gestalt Journal, 3(2), 47-56.

1. Fuhr, R. (1993). BEYOND CONTACT PROCESSES: ETHICAL AND EXISTENTIAL DIMENSIONS IN GESTALT THERAPY. *The British Gestalt Journal*, 2(1), 53-60.
2. Melnick, J; Nevis, March S; Melnick, Nosan G. (1994). THERAPEUTIC ETHNICS: A GESTALT PERSPECTIVE. *The British Gestalt Journal*, 3(2), 105-113.
3. Jacobs, L. (2003). Ethics of Context and Field: The Practices of Care, Inclusion and Openness to Dialogue. *The British Gestalt Journal*, 12(2), 88-91.
4. Fuhr, Gremmler M. (2001). Ethic Dimensions in Gestalt Therapy: From a Normative to an Integral Formation of Value Judgments. *Gestalt Review*, 5(1), 24-44.
5. Lee, Robert G. (2002). Ethics: A Gestalt of Values/The Values of Gestalt— A Next Step. *Gestalt Review*, 6(1), 27-51.
6. Feder, B. (1978). RESPONSIBILITY AND THE GESTALT THERAPIST. *The Gestalt Journal*, 1(1), 83-87.

II godina

Trajanje: Godinu dana (oktobar-jun), susreti svakog drugog vikenda (subotra/nedelja), 14h.

Druga godina je veoma uzbuđljiva jer je to vreme pripreme za rad sa realnim klijentima. To znači da već tokom druge godine studenti lagano postaju psihoterapeuti! Tehnike i znanja usvojene kroz lično iskustvo i isprobane tokom prve godine sada se dodatno usavršavaju i stavljaju u realne psihoterapijske situacije. Druga godina je vreme velike vežbe. Uz to se intenzivno bavimo i primenjenom dijagnostikom i tehnikama intervencije, specifičnostima prve (inicijalne) seanse, planiranja toka i zadataka psihoterapijskog procesa. Intenzivan rad na sebi, započet tokom prve godine, u ovo vreme obično daje svoje najlepše plodove na planu privatnog života.

Supresivne i ekspresivne tehnike - problem tehnika u GT

Aboutism, shouldism i manipulacija. Ekspresivne tehnike pojačavanjem.

1. Harman, R. (1987). GESTALT THERAPY WITHOUT TECHNIQUE. The Gestalt Journal, 10(1), 92-106.

Sistemi podrške

Unutrašnji i spoljašnji sistemi podrške. Dijagnostičko istraživanje Sistema podrške. Psihoterapija kao sistem podrške

1. Doak, James L. (1997). Mentorship, Roadmaps, and the Impemnd: Cognitive Support for the Therapeutic Process. Gestalt Review, 1(4), 318-330.
2. Davidove, D. (1991). LOSS OF EGO FUNCTIONS, CONFLICT, AND RESISTANCE. The Gestalt Journal, 14(2), 27-44.

Sistemi podrške

Unutrašnji i spoljašnji sistemi podrške. Dijagnostičko istraživanje Sistema podrške. Psihoterapija kao sistem

1. Doak, James L. (1997). Mentorship, Roadmaps, and the Impemnd: Cognitive Support for the Therapeutic Process. *Gestalt Review*, 1(4), 318-330.
2. Davidove, D. (1991). LOSS OF EGO FUNCTIONS, CONFLICT, AND RESISTANCE. *The Gestalt Journal*, 14(2), 27-44.
3. Roszak, T. (1995). THE GREENING OF PSYCHOLQGY: EXPLORING THE ECOLOGICAL UNCONSCIOUS. *The Gestalt Journal*, 18(1), 9-46.
4. Swanson, J. (1995). THE CALL FOR GESTALT'S CONTRIBUTION TO ECOPSYCHOLOGY: FIGURING IN THE ENVIRONMENTAL FIELD. *The Gestalt Journal*, 18(1), 47-86.
5. Cahalan, W. (1995). THE EARTH IS OUR REAL BODY: CULTIVATING ECOLOGICAL GROUNDEDNESS IN GESTALT THERAPY. *The Gestalt Journal*, 18(1), 87-114.

Prva seansa i početak psihoterapije

Problem structure i spontanosti, izazovi prvog kontakta. Istraživanje klijentovih očekivanja. Kako predstaviti gestalt. Razvoj poverenja . Radni ugovor.

1. Melnick, J. (1978). STARTING THERAPY-ASSUMPTIONS AND EXKCTATIONS. *The Gestalt Journal*, 1(1), 74-82.
2. Robine, Marie J. (1991). CONTACT, THE FIRST EXPERIENCE. *The Gestalt Journal*, 14(1), 45-60.

Granice kontakta

1. Harman, R. (1982). WORKING AT THE CONTACT BOUNDARIES. *The Gestalt Journal*, 5(1), 39-48.
2. Swanson, John L. (1988). BOUNDARY PROCESSES AND BOUNDARY STATES. *The Gestalt Journal*, 11(2), 5-24.
3. Smith, Edward W.L. (1988). SELF-INTBRRUPTIONS IN THE RHYTHM OF CONTACT AND WITHDRAWAL. *The Gestalt Journal*, 11(2), 37-58.
4. Crocker, Fleming S. (1988). BOUNDARY PROCESSES, STATES AND THE SELF. *The Gestalt Journal*, 11(2), 81-124.
5. Skolnik, T. (1990). BOUNDARIES, BOUNDARIES, BOUNDARIES. *The Gestalt Journal*, 13(1), 55-68.
6. Philipppson, P. (1990). AWARENESS, THE CONTACT BOUNDARY AND THE FIELD. *The Gestalt Journal*, 13(2), 73-84.

Paradoksalna teorija promene

Koncept paradoksalne teorije promene Arnolda Bajsera. Paradoksalna teorija promene kao stav gestalt psihoterapeuta. Paradoksalne intervencije.

1. Seltzer, Leon F. (1984). THE ROLE OF PARADOX IN GESWT THEORY AND TECHNIQUE. *The Gestalt Journal*, 7(2), 31-42.
2. Beisser, A. (2001). THE PARADOXICAL THEORY OF CHANGE. *The Gestalt Journal*, 24(2), 87-92.

Dijaloško - relacioni pristup

Tri faze u relacionom radu: Patnja sa klijentom/Estetsko-relacioni kontakt/Faza slobodnog plesa.

1. Wheway, J. (1997). DIALOGUE AND INTERSUBJECTIVITY IN THE THERAPEUTIC RELATIONSHIP. The British Gestalt Journal, 6(1), 16-28.

Rad na nezavršenom poslu

Istraživanje pozadine. Stavljanje iskustva u kontekst. Završavanje nezavršenog posla uz pomoć imaginacije. Završavanje nezavršenog posla u relaciji terapeut-klijent (u sada-i-ovde).

1. Mazur, E. (1996). THE ZEIGAXMK EFFECT AND THE CONCEPT OF UNFINISHED BUSINESS IN GESTALT THERAPY. The British Gestalt Journal, 5(1), 18-23.

Transfer i konratransfer

Kako prepoznati transfer i konratransfer. Korišćenje transfera i konratransfera u psihoterapiji. Problem iskrenosti i atencičnosti. Kako pronaći pravu meru deljenja sebe. Erotski transfer i konratransfer.

1. Philippson, P. (2002). A GESTALT THERAPY APPROACH TO TRANSFERENCE. The British Gestalt Journal, 11(1), 16-20.
2. Melnick, J. (2003). COUNTERTRANSFERENCE AND THE GESTALT APPROACH. The British Gestalt Journal, 12(1), 40-48.
3. Cornell, William F. (2003). The Impassioned Body: Erotic Vitality and Disturbance in Psychotherapy. The British Gestalt Journal, 12(2), 92-104.

Rad na snovima, fanazija, metafora

Tehnike i metode. Indikacije i kontraindikacije rada na snovima. Korišćenja metafora i fantazija. Projektivne tehnike u gestalt psihoterapijskom procesu.

1. Higgins, J. (1994). HONOURING THE DREAM. The British Gestalt Journal, 3(2), 117-124.
2. Fantz, Rainette E. (1983). THE USE OF METAPHOR AND FANTASY AS AN ADDITIONAL EXPLORATION OF AWARENESS WITH A PHOBIC. The Gestalt Journal, 22(1), 69-97.

Rad na stidu i krivici

1. Lee, Robert G. (1995). GESTALT AND SHAME: THE FOUNDATION FOR A CLEARER UNDERSTANDING OF FIELD DYNAMICS. The British Gestalt Journal, 4(1), 14-22.
2. Wheeler, G. (1995). SHAME IN TWO PARADIGMS OF THERAPY. The British Gestalt Journal, 4(2), 76-85.
3. Jacobs, L. (1995). SHAME IN THE THERAPEUTIC DIALOGUE. The British Gestalt Journal, 4(2), 86-90.
4. Fuhr, Martina G; Fuhr, R. (1995). SHAME IN TEACHING/LEARNING SETTINGS: A GESTALT APPROACH. The British Gestalt Journal, 4(2), 91-100.
5. Mathys, M. (1995). ABSENCE AND SHAME: A CROSSCULTURAL ENCOUNTER. The British Gestalt Journal, 4(2), 101-108.
7. Zinker, Joseph C. (1997). THE COLLECTIVE SILENCE: GERMAN IDENTITY AND THE LEGACY OF SHAME. Gestalt Review, 1(1), 85-90.
8. Grennberg, L; Paivio, Sandra C. (1997). VARIETIES OF SHAME EXPERIENCE IN PSYCHOTHERAPY. Gestalt Review, 1(3), 205-220.
9. Wheeler, G. (1997). SELF AND SHAME: A GESTALT APPROACH. Gestalt Review, 1(3), 221-245.
10. Welch, Martha J. (1979). A GESTALT EXPERIMENT: FEAR OF REJECTION. The Gestalt Journal, 2(1), 83-89.
6. Erskine, Richard G. (1995). A GESTALT THERAPY APPROACH TO SHAME AND SELF-RIGHTEOUSNESS: THEORY AND METHODS. The British Gestalt Journal, 4(2), 107-117.
7. Zinker, Joseph C. (1997). THE COLLECTIVE SILENCE: GERMAN IDENTITY AND THE LEGACY OF SHAME. Gestalt Review, 1(1), 85-90.
8. Grennberg, L; Paivio, Sandra C. (1997). VARIETIES OF SHAME EXPERIENCE IN PSYCHOTHERAPY. Gestalt Review, 1(3), 205-220.
9. Wheeler, G. (1997). SELF AND SHAME: A GESTALT APPROACH. Gestalt Review, 1(3), 221-245.
10. Welch, Martha J. (1979). A GESTALT EXPERIMENT: FEAR OF REJECTION. The Gestalt Journal, 2(1), 83-89.

Estetska dijagnostika u relacionom gestaltu

Čulno kao estetsko u dijagnostici. Kako da estetski osećaj unesemo u odnos sa klijentom. Estetska dijagnostika kao intervencija.

1. Brownell P. (2002). PSYCHOLOGICAL TESTING – A PLACE IN GESTALT THERAPY?. The British Gestalt Journal, 11(2), 99-107.
2. Kepner, J. (2001). TOUCH IN GESTALT BODY PROCESS PSYCHOTHERAPY – PURPOSE, PRACTICE AND ETHICS. Gestalt Review, 5(2), 97-114.

Grupni proces i rad sa grupom

Rad sa grupom. Faze razvoja grupne dinamike. Istorija i razvoj
geštalt psihoterapije u radu sa grupom. t of gestalt therapy in
working with the group. Proces grupne terapije.

1. Houston G. (1993). THE LARGE GROUP. The British Gestalt Journal, 1(2), 19-24.
2. Harris, John B. (1996). THE POWER OF SILENCE IN GROUPS. The British Gestalt Journal, 5(1), 24-30.
3. Handlon, Joseph H; Fredericson I. (1998). What Changes the Individual in Gestalt Groups? A Proposed Theoretical Model. Gestalt Review, 2(4), 275-295.
4. Feder, B. (1998). Model for Understanding Individuals Changing Through Participation in Gestalt Therapy Groups. Gestalt Review, 2(4), 295-301.
5. Melnick, J. (1980). GESTALT GROUP PROCESS THERAPY. The Gestalt Journal, 3(2), 86-96.
6. Frew, J. (1986). THE FUNCTIONS AND PATTERNS OF OCCURRENCE OF CONTACT STYLES DURING THE DEVELOPMENTAL PHASES OF THE GESTALT GROUP. The Gestalt Journal, 9(1), 55-70.
7. Frew, J. (1988). THE PRACTICE OF GESTALT THERAPY IN GROUPS. The Gestalt Journal, 11(1), 77-96.

III godina

Trajanje: Godinu dana (oktobar-jun), svakog drugog vikenda (subota/nedelja), 14h.

Treća godina je usmerena na učenje o načinima rada na nekim specifičnim problemima, kao što je napetost, trema, samopouzdanje, agresija, žalovanje. Rad na telu i specifičnim mehanizmima odbrane. Pošto su već dve godine radili na sebi i vežbali metode i tehnike dijagnostike i intervencije sa svojim kolegama, studenti koji se osećaju spremni u prilici su da počnu da rade sa realnim klijentima (osobama van edukacije). Grupnom i individualnom radu sada se pridružuje grupna i individualna supervizija. To znači da studenti sa svojim učiteljima budno prate proces svojih prvih psihoterapijskih koraka sa realnim klijentima. Učitelji i supervizori su tu da pruže maksimalnu podršku ovim prvim psihoterapijskim nastojanjima, koja su obično bremenita nadama, predanošću i nesigurnošću.

Agresija, rad na agresiji, rad sa agresijom

Geštaltističko razumevanje agresije. Agresija I društvo. Potiskivanje agresije. Ispoljavanje agresije u psihoterapijskom radu. Tehnike rada sa agresijom. Otelotvorena agresija.

1. Edwards, R. (1993). THE THEORY AND PRACTICE OF ASSERTION SKILLS: AN APPLIED GESTALT APPROACH. The British Gestalt Journal, 2(1), 44-52.
2. Fuhr, R; Fuhr. Gremmler M. (2003). Reaction Formation: An Integral Gestalt Approach to Fights and Conflict. Gestalt Review, 7(2), 147-170.
3. Rogers, R; Ridker, M. (1981). DYNAMICS OF PATHOLOGICAL AGGRESSION. The Gestalt Journal, 4(1), 65-74.

Rad na separaciji i žalovanju

Faze separacije I žalovanja: Emotivna faza/Bol I ljutnja u separaciji I žalovanju/Negiranje/Faza transcedencije. Gubitak kao egzistencijalna kategorija. Umiranje ideala. Psihoterapija kao podrška u procesu separacije I žalovanja.

1. Evans, K. (2000). LIVING WITH DYING. The British Gestalt Journal, 9(2), 87-97.
2. Roos, s. (2001). Theory Development: Chronic Sorrow and the Gestalt Construct of Closure. Gestalt Review, 5(4), 289-310.
3. Clark, A. (1982). GRIEF AND GESTALT THERAPY. The Gestalt Journal, 5(1), 49-63.

Frustracija u psihoterapiji

Geštalt concept otpora. Frustracija kao rad kroz otpor. Frustracija kao dovođenje elemenata pozadine u figure. Doziranje frustracije. Problem podele odgovornosti.

Mehanizmi adaptacije

Od mehanizama odbrane (potiskivanja) preko mehanizama adaptacije do paradigme modaliteta pojavljivanja selfa na granici kontakta organizam-sredina (od prekida ka modifikaciji).

1. Evans, K. (1991). INTROJECTION VIA RELIGIOUS FORCE FEEDING. The British Gestalt Journal, 1(2), 107-109.
2. Kampmann, B; Gerunde, H. (1996). DISEASE AND SUFFERING – THE GESTALT APPROACH AS AN ALTERNATIVE TO THE MEDICAL MODEL. The British Gestalt Journal, 5(2), 84-92.
3. Simon, Lisa A. (1996). THE NATURE OF THE INTROJECT AND ITS IMPLICATIONS FOR GESTALT THERAPY. The Gestalt Journal, 19(2), 109-130.

Desenzitizacija

Priroda desenzitizacije. Svrha desenzitizacije. Dijagnostika desenzitizacije. Kontratransfer kod desenzitizacije. Tehnike i intervencije. Telesni proces. Povratak tela. Vraćanje telesne intuicije. Relaciona perspektiva u radu sa desenzitizacijom.

Retrofleksija

Priroda retrofleksije. Svrha retrofleksije. Dijagnostika retrofleksije. Kontratransfer kod retrofleksije. Tehnike i intervencije. Da li su desenzitizacija I defleksija oblici retrofleksije. Relaciona perspektiva u radu sa retrofleksijom.

1. Denis, Claude M. (2003). The Undoing of a Retroflection. International Gestalt Journal, 26(1), 26-29.
2. Smith, Edward W.L. (1986). RETROFLECTION: THE FORMS OF NON-ENACTMENT. The Gestalt Journal, 9(1), 36-54.

Defleksija

Priroda defleksije. Svrha defleksije. Dijagnostika defleksije. Kontratransfer kod defleksije. Tehnike i intervencije. Relaciona perspektiva u radu sa defleksijom.

1. Caffaro, J. (1991). A FACTOR ANALYTIC STUDY OF DEFLECTION. The Gestalt Journal, 14(1), 73-96.

Egotizam

Priroda egotizma. Svrha egotizma. Dijagnostika egotizma. Kontrtransfer kod egotizma. Tehnike i intervencije. Relaciona perspektiva u radu sa egotizmom.

Konfluencija

Priroda konfluencije. Svrha konfluencije. Dijagnostika konfluencije. Kontrtransfer kod konfluencije. Tehnike i intervencije. Relaciona perspektiva u radu sa konfluencijom. Konfluentni govor i konfluentno ponašanje. Problem različitosti. Konfluencija i konfrontacija. Koegzistencija u različitosti u odnosu klijent i terapeut. Konfluencija kao socijalni fenomen.

1. Mullen, Peter F. (1997). Confluence, Differentiation, Integration: Toward a Gestalt Theory of Couple Development. *Gestalt Review*, 1(4), 331-352.
2. O'Leary, E. (1997). CONFLUENCE VERSUS EMPATHY. *The Gestalt Journal*, 20(1), 137-154.

Projektivna identifikacija

Projektivna identifikacija - od psihoanalize do geštalta. Kako identifikovati projektivnu identifikaciju. Projektivna identifikacija kao forma komunikacije. Kako raditi sa projektivnom identifikacijom.

1. Staemmler, Frank M. (1993). PROJECTIVE IDENTIFICATION IN GESTALT THERAPY WITH SEVERELY IMPAIRED CLIENTS. *The British Gestalt Journal*, 2(2), 104-110.

IV godina

Trajanje: Godinu dana (oktobar-jun), svakog drugog vikenda (subota/nedelja), 14h.

Četvrta godina je vreme upoznavanja sa čudesnim svetom psihopatologije. Razvijamo geštalt pristup u razumevanju simptoma i poremećaja. Učimo se strategijama rada sa specifičnim poremećajima kao što su anksioznost, panika, fobije, psihosomatika, depresija, hipohondrija, trauma, narcizam, zavisnost, rad sa poremećajima ličnosti. Četvrta godina je i godina velikih integracija i rekapitulacije svih znanja i veština stečenih tokom prethodne tri godine. Posebnu čar ovom vremenu daje doživljaj da veštine i znanja koja osvajali počinju da daju prave Sumiraju se utisci i razvija se radu. Studenti se pripremaju za završni ispit i svečanu inicijaciju terapeuta. Na taj način četvrta godina slavlja i radosti nakon

s m o
rezultate.
lični stil u
izlazak na
u ulogu psiho-
godina je i
velikog posla.

Spiritualnost

Gestalt kao spiritualnost. Fenomenološki pristup spiritualnosti. Religijska uverenja kao introjekti. Stvarnost kao iluzija. Zadovoljstvo, greh, kazna, patnja, iskupljenje.

- 1.Kennedy, D.J. (1994). TRANSCENDENCE, TRUTH AND SPIRITUALITY IN THE GESTALT WAY (A Lesson from Nicolai Berdyaev). The British Gestalt Journal, 3(1), 4-10.
- 2.Kennedy D. (1998). GESTALT: A POINT OF DEPARTURE FOR A PERSONAL SPIRITUALITY. The British Gestalt Journal, 7(2), 88-98.
- 3.Whewey, Kirti J. (1999). ON SPIRITUALITY AND SELFHOOD. The British Gestalt Journal, 8(2), 118-129,

Rad sa napadima panike

Geštalt perspektiva u razumevanju napada panike, rad na napadima panike. Relaciona perspektiva u radu sa paničnim napadima. Panika u perspektivi devalvacije sistema podrške.

1. Stratford, Clarie D; Brallier, Lynn W. (1979). GESTALT THERAPY WITH PROFOUNDLY DISTURBED PERSONS. The Gestalt Journal, 2(1), 90-104.

Rad na traumi

Geštalt perspektiva u razumevanju trauma, rad na trauma u sada-i-ovde. Zamrznuta iskustva. Trauma I naše telo. Relaciona perspektiva u radu na trauma.

- 1.Yoseph, Levine-Bar T; Aviram, O. (1995). PHENOMENOLOGY OF SLEEP: GESTALT THERAPY AND INSOMNIA. The British Gestalt Journal, 4(1), 23-30.
2. Cohen, A. (2003). Gestalt Therapy and Post Traumatic Stress Disorder: The Irony and the Challenge. Gestalt Review, 7(1), 42-55.
3. Serok, S. (1985). IMPLICATIONS OF GESTALT THERAPY WITH POST TRAUMATIC PATIENT. The Gestalt Journal, 8(1), 78-89.

Rad sa anksioznošću

Geštalt perspektiva u razumevanju anksioznosti, rad na anksioznosti u sada-i-ovde. Relaciona perspektiva u radu sa anksioznosti. Anksioznost kao zadržavne uzbuđenja.

- Wheeler, G. (1994). COMPULSION AND CURIOSITY A Gestalt Approach to Obsessive Compulsive Disorder. The British Gestalt Journal, 3(1), 15-21.
- 2.Wingfield, E. (1999). PERFORMANCE ANXIETY IN CLASSICAL SINGERS AND MUSICIANS – A GESTALT PERSPECTIVE. The British Gestalt Journal, 8(2), 96-106.
- 3.Smith, Edward W.L; Johnson, William R. (1997). Gestalt Empty-Chair Dialogue Versus Systematic Desensitization in the Treatment of n Phobia. Gestalt Review, 1(2), 150-162.
- 4.Shub, N. (2000). GESTALT THERAPY AND SELF-ESTEEM. Gestalt Review, 4(2), 111-120.
- 5.Shub, N. (2002). Revising the Treatment of Anxiety. Gestalt Review, 6(2), 135-147.
- 6.Martinez, Mario E. (2002). Effectiveness of Operationalized Gestalt Therapy Role-Playing in the Treatment of Phobic Behaviors. Gestalt Review, 6(2), 148-167.

Paranoidna i psihotična organizacija

Geštalt perspektiva u razumevanju paranoidne i psihotične organizacije, rad na paranoidnoj i psihotičnoj organizaciji. Relaciona perspektiva u radu sa paranoidnim organizacijama i psihotičnim organizacijama.

1. Lobb, Spagnuolo M. (2002). A GESTALT THERAPY MODEL FOR ADDRESSING PSYCHOSIS. The British Gestalt Journal, 11(1), 5-15.

Emocionalna zavisnost

The point of falling in love. Physiological and psychological mechanisms of falling in love. In love and love. The fall of falling in love. Stabbing in love. The specifics of working with clients in love.

1. O'Shea, L. (2003). Reflection on Cornell: The Erotic Field. The British Gestalt Journal, 12(2), 105-110.
2. Miller, Michael V. (2003). Reflection on Cornell: The Aesthetics of Sexual Love. The British Gestalt Journal, 12(2), 111-114.

Rad sa zavisnicima

Geštalt perspektiva u razumevanju zavisnosti, rad sa zavisnicima Relaciona perspektiva u radu sa zavisnicima.

1. Matzko, Helga Gennant M. (1997). A GESTALT TREATMENT APPROACH FOR ADDICTIONS: "MULTIPHASIC TRANSFORMATION PROCESS". Gestalt review, 1(1), 34-55.
2. White, Richard J. (1999). A Gestalt Approach to Working with the Person-Drug Relationship. Gestalt Review, 3(2), 147-156.
3. Shub, Norman F. (1999). A GESTALT APPROACH TO THE TREATMENT OF GAMBLING. Gestalt Review, 3(3), 190-204.

Depresija, hipomanija, manija, bipolarni poremećaj

Geštalt perspektiva u razumevanju depresije, hipomanije, manije i bipolarnog poremećaja, rad sa depresijom, hipomanijom, manijom i bipolarnim poremećajem. Relaciona perspektiva u radu sa depresijom, hipomanijom, manijom i bipolarnim poremećajem.

1. Tyson, Michael G; Range, Miller L. (1981). DEPRESSION: A COMPARISON BETWEEN GESTALT AND OTHER VIEWS. The Gestalt Journal, 4(1), 57-64.

Rad sa poremećajima ishrane

1. Merian, Sally D. (1993). THE USE OF GESTALT PSYCHOTHERAPY WITH CLIENTS SUFFERING FROM BULIMIA. The British Gestalt Journal, 2(2), 125-130.
2. Gillie M. (2000). SHAME AND BULIMIA – A SICKNESS OF THE SOUL. The British Gestalt Journal, 9(2), 98-104.
3. Angermann, K. (1998). GESTALT THERAPY WITH EATING DISORDERS. The Gestalt Journal, 21(1), 19-48.

Narcizam i granična organizacija

Geštalt perspektiva u razumevanju narcizma i granične organizacije, rad na narcizmu i graničnoj organizaciji. Relaciona perspektiva u radu sa graničnim organizacijama i narcističnim organizacijama.

1. Philippon, P. (1994). GESTALT THERAPY AND THE CULTURE OF NARCISSISM. The British Gestalt Journal, 3(1), 11-14.
2. Greenberg, E. (1996). WHEN INSIGHT HURTS: GESTALT THERAPY AND THE NARCISSITICALLY-VULNERABLE CLIENT. The British Gestalt Journal, 5(2), 113-120.
3. Shub, Norman F. (1999). Character in the Present: Why Gestalt Therapy Is Particularly Helpful for Treating Character-Disordered Clients. Gestalt Review, 3(1), 64-77.
4. Greenberg, E. (1989). HEALING THE BORDERLINE. The Gestalt

Rad sa socijalno ugroženim grupama

1. Rosenblatt, D. (1998). GESTALT AND HOMOSEXUALITY – A PERSONAL MEMOIR. The British Gestalt Journal, 7(1), 8-17.
2. Jacques, G. (1998). HOMO-EROTIC HORROR. The British Gestalt Journal, 7(1), 18-23.
3. Singer, A. (1998). COMING OUT: ADOLESCENCE AND GAY/LESBIAN/BISEXUAL IDENTITY. The British Gestalt Journal, 7(1), 24-32.
4. Baker, Frances S. (2000). HEALING IN PSYCHOTHERAPY: USING ENERGY, TOUCH AND IMAGERY WITH CANCER PATIENTS. Gestalt Review, 4(4), 267-289.
5. Klepner, P. (1992). AIDS/HIV AND GESTALT THERAPY. The Gestalt Journal, 15(2), 5-24.
6. Siemans, H. (1993). PRESENTATION ON A GESTALT APPROACH IN THE CARE OF PERSONS WITH HIV. The Gestalt Journal, 16(1), 91-104.

Rad sa decom

Play terapija. Violet Oaklander i psihoterapija dece kao ekspresija iskustva. Tehnike.

1. Tervo, D. (1997). Physical Process Work with Children and Adolescents. The British Gestalt Journal, 6(2), 76-86.
2. Oaklander, V. (1997). The Therapeutic Process With Children and Adolescents. Gestalt Review, 1(4), 292-317.

Rad sa adolescentima

Self u nastajanju. Polariteti. Složenost uloge psihoterapeuta u radu sa adolescentom. Inicijacija u svet odraslih.

1. Tervo, D. (1997). Physical Process Work with Children and Adolescents. The British Gestalt Journal, 6(2), 76-86.
2. Oaklander, V. (1997). The Therapeutic Process With Children and Adolescents. Gestalt Review, 1(4), 292-317.

Završavanje

Povlačenje kao faza ciklusa kontakta. Završavanje psihoterapijske seanse kao dijagnostičko sredstvo. Problem završavanja psihoterapijskog procesa. Životni ciklusi. Ograničenost i smrtnost kao pitanja filozofije egzistencijalizma. Strah od smrti.

1. Scott, J. (1999). THE ENDING IS IN THE BEGINNING. The British Gestalt Journal, 8(1), 19-23.

Rad sa parom

1. Beaumont, H. (1993). MARTIN BUBER'S 'I-THOU' AND FRAGILE SELF-ORGANIZATION: CONTRIBUTIONS TO A GESTALT COUPLES THERAPY. The British Gestalt Journal, 2(2), 85-95.

2. Nevis, Sonia M; Melnick, J. (1999). GESTALT FAMILY THERAPY. The British Gestalt Journal, 8(1), 47-54.

3. Zinker, Joseph C; Zinker, Cardoso S. (2001). Process and Silence: A Phenomenology of Couples Therapy. Gestalt Review, 5(1), 11-23.

Bazična literatura

I godina

Finlay, L. (2016). Relational Integrative Psychotherapy Engaging Process and Theory in Practice. Wiley Blackwell.

Finlay, L. (2011). Phenomenology for Therapists Researching the Lived World. Wiley Blackwell.

Wheeler, G; Axelsson, L. (2015). Gestalt Therapy. American Psychological Association.

Rainwater, J. (1979). You're in charge. Peace Press.

Fischer, S. (2017). Relational Attitudes in Gestalt Theory and Practice. Gestalt Review, 21(1), 2-6.

Philippson, P. (2012). Gestalt Therapy – Roots and Braches. Karnac

Bloom, D. (2011). Relational Approaches in Gestalt Therapy. Gestalt Review, 15(3), 296-311.

Jacobs, L. (1991). The therapist as „other“: The patien's search for relatedness.

Mann, D. (2010). Gestalt Therapy 100 Key Points and Techniques. Routledge.

II godina

Levine, Bar-Yoseph T. (2012). Gestalt Therapy, advances in theory and practice. Routledge.

Lee, R; Wheeler, G. (2003). The Voice of Shame, Silence and Connection in Psychotherapy. A GestaltPress Book.

Philippson, P. (2009). The Emergent Self, an existential-gestalt approach. Karnac.

Roubal, J; Francesetti, G; Gecele, M. (2017). Aesthetic Diagnosis in Gestalt Therapy. Behavioral sciences, 7, 70.

Houston, G. (2003). Brief Gestalt Therapy. Sage publications.

Jacobs, L. (1989). Dialogue in Gestalt Theory and Therapy. The Gestalt Journal.

Lobb, Spagnuolo M; Amendt-Lyon, N. (2003). Creative Licence, The Art of Gestalt Therapy. Springer-Verlag Wien.

Joyce, P; Sills, C. (2014). Skills in Gestalt Counselling and Psychotherapy. Sage.

Brownell, P. (2010). Gestalt Therapy, A Guide To Contemporary Practice.. Springer publishing company.

Yontef, G. (2002). The Relational attitude in Gestalt therapy theory and practice. International Gestalt Journal, 25(1), 15-34.

Philippson, P. (2011). Self in relationa. Karnac.

Fantz, Eden R. (2013). The Dreamer and the Dream, Essays and Reflection on Gestalt Therapy. Routldge.

Francis, T; Parlett, M. (2016). Contact and Context: New Directions in Gestalt Coaching. Routledge.

III godina

Kepner, J. (2013). Body Process, working with the body in psychotherapy. Sage.

Staemmler, F. (2009). Aggression, Time, and Understanding, Contributions to the Evolution of Gestalt Therapy. Routledge.

Mann, D. (2010). Gestalt Therapy 100 Key Points and Techniques. Routledge.

Reese, D; Cole, P. (2018). New Directions in Gestalt Group Therapy, Relational Ground, Authentic Self. Routledge.

IV godina

Zinker, J. (1998). In Search of Good Form, Gestalt Therapy with Couples and Families. GIC Press.

Brown, J. (1998). Back To The Beanstalk, Enchantment and Reality for Couples. GIC Press.

McConville, M. (1995). Adolescence, Psychotherapy and the emergent Self. GIC Press.

Francesetti, G; Gecele, M; Roubal, J. (2013). Gestalt Therapy Approach To Psychopathology.

Blom, R. (2004). The Handbook of Gestalt Play therapy, Practical Guidlines for hild Therapist. Jessica Kingsley Publishers.

Oaklander, V. (2006). Hidden Treasure, A map to the Child's inner self. Karnac.

Wheeler, G. (1993). Compulsion and Curiosity A gestalt approach to Obsessive Compulsive Disorder. The British Gestalt Journal, 3, 15-21.